

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๕/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๖/๒๕๖๒

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ จังหวัดเพชรบุรีโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีได้มีประกาศจังหวัดเพชรบุรี เรื่อง ประกาศผู้ชนะการเสนอราคาจ้างที่ปรึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าเพชรบุรี โดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป โดยผู้เสนอราคาที่ชนะการเสนอราคา ได้แก่ ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งการจ้างงานธุรกิจที่ปรึกษากับสถาบันการศึกษาของรัฐซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐน่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๕ วรรคสอง ที่บัญญัติให้รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน และปิดกั้นโอกาสบริษัทที่ปรึกษาเอกชนในการประกอบธุรกิจการกระทำของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวเป็นการกระทำที่ขาดมโนธรรมและจริยธรรม เป็นภัยต่อแผ่นดินและส่งผลกระทบโดยรวมต่อบริษัทเอกชนในวงกว้าง

- ๒ -

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องทราบว่า กรณีพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ ที่ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อให้บริการทางวิชาการและรับงานจ้างที่ปรึกษามีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือไม่นั้น เห็นว่า งานที่ปรึกษาหรือให้คำปรึกษาทางวิชาการ ทางเทคนิค หรือทางวิชาชีพ ถือเป็นกรให้บริการทางวิชาการประเภทหนึ่งตามความในข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงเป็นการดำเนินงานภายใต้วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามที่พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ให้อำนาจไว้ สำหรับการจ้างงานที่ปรึกษากับสถาบันการศึกษาของรัฐเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือไม่นั้น บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงแนวทางให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น มิใช่บทบังคับให้รัฐมีภาระหน้าที่ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติแต่อย่างใด จึงยังไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ส่วนกรณีที่ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถหารายได้จากการรับงานจ้างที่ปรึกษา เป็นการปิดกั้นโอกาสบริษัทที่ปรึกษาเอกชนในการประกอบธุรกิจนั้น เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้จำกัดว่าที่ปรึกษาจะต้องเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐเท่านั้นที่จะมีสิทธิยื่นข้อเสนอเพื่อรับงานจ้างที่ปรึกษา ดังนั้น หากผู้ร้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ประกาศกำหนด ก็ย่อมมีสิทธิที่จะเข้าซื้อเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐได้เช่นกัน ส่วนการคัดเลือกกว่าที่ปรึกษารายใดจะเป็นผู้ชนะนั้น ย่อมต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่หน่วยงานของรัฐได้กำหนดไว้ ทั้งเกณฑ์ด้านคุณภาพและเกณฑ์ด้านราคาประกอบกัน ผู้ร้องยังไม่ได้ถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบธุรกิจแต่อย่างใด จึงวินิจฉัยให้ยุติเรื่องร้องเรียน

- ๓ -

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การที่จังหวัดเพชรบุรีโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี
จ้างงานที่ปรึกษากับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ
เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ วรรคสอง

(๒) พิจารณาเรียกเงินค่าจ้างที่ปรึกษาคืน

(๓) กล่าวโทษวินัย แพ่ง และอาญา แก่ผู้ที่ประพฤติมิชอบ

(๔) เพิกถอนศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๕) เพิกถอนพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑

(๖) เพิกถอนสัญญาจ้างที่ปรึกษาสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี
กับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๗) พิจารณาโทษอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและผู้อำนวยการสำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี

(๘) พิจารณาโทษนายกสภาวิศวกร

(๙) พิจารณาโทษอธิบดีกรมบัญชีกลาง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคล
ซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมี
คำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

- ๔ -

หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อ ผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบถึงการละเมิดสิทธิ หรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการ แผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้อง กล่าวอ้างว่าการที่จังหวัดเพชรบุรี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี ใช้งาน ที่ปรึกษากับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ มีลักษณะเป็นการ แข่งขันกับเอกชนและปิดกั้นโอกาสการประกอบธุรกิจของบริษัทที่ปรึกษาเอกชน เป็นการกระทำที่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง เห็นว่า การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องได้ต้องเป็นผู้ที่ ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง แม้ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงจาก การกระทำใด เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ เท่านั้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้อง ดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

- ๕ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่ง
ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๖ -

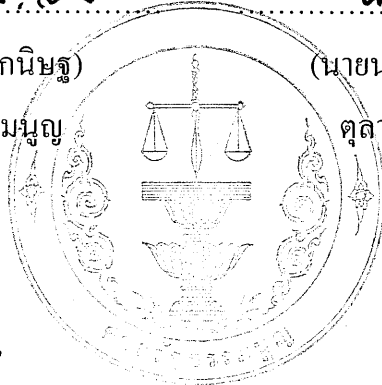
(คำสั่งที่ ๒๕/๒๕๖๒)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ